

INSTITUTO DE SEGURIDADE
E SAÚDE LABORAL DE GALICIA

issga.xunta.gal

ENFERMIDADES
PROFESIONAIS

MARISCADORAS

XUNTA
DE GALICIA

CONSELLERÍA DE PROMOCIÓN DO EMPREGO E IGUALDADE
INSTITUTO DE SEGURIDADE E SAÚDE LABORAL DE GALICIA (ISSGA)

Edición:

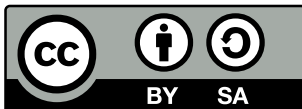
Instituto de Seguridade e Saúde Laboral de Galicia (ISSGA).

Autoría:

Persoal técnico do ISSGA: Mª Nieves Lorenzo Espeso e Adela Quinzá-Torroja García.

Santiago de Compostela, 2023.

Depósito legal: C 1595 -2023.

© ISSGA. Xunta de Galicia.

Esta obra está dispoñible para a súa consulta e descarga na seguinte ligazón: issga.xunta.gal

Esta obra distribúese cunha licenza CC-Atribución-Compartirlgual 4.0 España de Creative Commons.

Para ver unha copia da licenza, visite:

https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.es_ES

Son mariscadora, como podo colaborar co meu médico para facer aflorar as enfermidades profesionais recoñecidas legalmente na miña actividade e que non se traten como enfermidades comúns?

Con este pequeno documento, o ISSGA, en colaboración con ANMUPESCA, quere sensibilizar e difundir a necesidade dunha mellor identificación das enfermidades profesionais (EP) recoñecidas legalmente ás mariscadoras. A modo de exemplo, pódense mencionar como riscos laborais que producen eses danos: os movementos repetitivos, as posturas forzadas, a manipulación de cargas, a aplicación de forzas, a humidade etc.

É importante que as mariscadoras na consulta médica informen do seu oficio e en que medio e condicións de traballo o realizan. Esta información axudará o profesional médico a valorar se se trata dunha EP.

Nos seguintes puntos dáse resposta a cuestións que xeran dúbidas tanto no colectivo como nos profesionais que coidan da súa saúde.

ENFERMIDADES PROFESIONAIS

- Cales son as EP recoñecidas ás mariscadoras e cal é a súa codificación CEPROSS¹?
- Quen lles presta ás mariscadoras a asistencia sanitaria cando se trata dunha EP?
- Que entidade é a responsable de cubrir e tramitar o parte de EP?
- Que pode facer a mariscadora se non lle recoñeceron (ISM ou mutua) como EP a súa enfermidade e considera que cumpre todos os requisitos?

SOSPEITA DE EP

- Quen pode comunicar que a miña enfermidade pode ser unha sospeita de EP?

Participación do Instituto de Seguridade e Saúde Laboral de Galicia (ISSGA)

---

¹ Aplicación informática CEPROSS (Comunicación de Enfermidades Profesionais, Seguridade Social).

ENFERMIDADES PROFESIONAIS

Cales son as EP recoñecidas ás mariscadoras e cal é a súa codificación CEPROSS?

Considéranse EP ás enfermidades que están incluídas no anexo 1 do Real decreto 1299/2006, do 10 de novembro, polo que se aproba o cadro de enfermidades profesionais no sistema da Seguridade Social e se establecen criterios para a súa notificación e rexistro. A súa inclusión está baseada na exposición da persoa traballadora ao risco, sendo as actividades que aparecen na listaxe indicativas, non exhaustivas nin exclusivas. Na **TÁBOA 1** detállanse estas EP.

TÁBOA 1. AS EP QUE PODEN DESENVOLVER AS MARISCADORAS E O SEU CÓDIGO CEPROSS.			
GRUPO ENFERMIDADE PROFESIONAL	AXENTE	SUBAXENTE	CÓDIGO DA ENFERMIDADE PROFESIONAL CEPROSS
GRUPO 2. ENFERMIDADES PROFESIONAIS CAUSADAS POR AXENTES FÍSICOS	Axente C. Enfermidades provocadas por posturas forzadas e movementos repetitivos no traballo; enfermidades das bolsas serosas debida á presión , celulite subcutánea.	Subaxente 01. Bursite crónica das sinoviais ou dos tecidos subcutáneos das zonas de apoio dos xeonllos.	2C0101
	Axente D. Enfermidades provocadas por posturas forzadas e movementos repetitivos no traballo; enfermidades por fatiga e inflamación das vaiñas tendinosas, de tecidos peritendinosos e insercións musculares e tendinosas.	Subaxente 01. Ombreiro: patoloxía tendinosa crónica do manguito dos rotadores.	2D0101
		Subaxente 02. Cóbado e antebraço: epicondilite e epitrocleíte.	2D0201
		Subaxente 03. Pulso e man: tendinite do abductor longo e extensor curto do polgar (T. de Quervain), tenosinovite estenosante dixital (dedo en resorte), tenosinovite do extensor longo do primeiro dedo.	2D0301
	Axente E. Enfermidades provocadas por posturas forzadas e movementos repetitivos no traballo.	Subaxente 01. Arrancamento por fatiga das apófises espiñentas.	2E0101
	Axente F. Enfermidades provocadas por posturas forzadas e movementos repetitivos no traballo: parálise dos nervios debidos á presión.	Subaxente 01. Síndrome da canle epitrocleo-olecraniana por compresión do nervio cubital no cóbado.	2F0101
		Subaxente 02. Síndrome do túnel carpiano por compresión do nervio mediano no pulso.	2F0201
		Subaxente 03. Síndrome do canal de Guyon por compresión do nervio cubital no pulso.	2F0301
		Subaxente 04. Síndrome de compresión do ciático poplíteo externo por compresión deste a nivel do colo do peroné.	2F0401
		Subaxente 05. Parálise dos nervios do serrato maior, angular, romboides, circunflexo.	2F0501
Subaxente 06. Parálise do nervio radial por compresión.		2F0601	
GRUPO 3. ENFERMIDADES PROFESIONAIS CAUSADAS POR AXENTES BIOLÓXICOS	Axente D.	Subaxente 01. Enfermidades infecciosas e parasitarias non recollidas noutros puntos: micose, leixonella e helmintíase.	3D0104 3D0107

Quen lles presta ás mariscadoras a asistencia sanitaria cando se trata dunha EP?

As mariscadoras poden ter aseguradas as continxencias profesionais cunha das seguintes entidades, que será a que prestará a asistencia sanitaria:

- O persoal médico de Atención Primaria do SERGAS, cando a entidade xestora é o ISM.
- O persoal médico da mutua coa que se teñan aseguradas as continxencias profesionais.

Este persoal médico terá que realizar un estudo médico da enfermidade para establecer o diagnóstico definitivo e confirmar ou non a orixe laboral da EP. Para iso, pode iniciar o que se denomina “un período de observación por EP”.

Dese estudo médico pode resultar que a persoa precise unha baixa médica ou poida continuar coa súa actividade.

No caso de necesitar unha baixa médica, o persoal facultativo cubrirá o parte médico da baixa de incapacidade temporal (IT) e marcará con “X”, ben o recadro de enfermidade profesional (EP) ou a de período de observación por EP e ademais cubrirá o recadro da entidade emisora que corresponda (ISM ou mutua), tal e como se observa na figura 1.

Figura 1. Parte médico de baixa de IT por enfermidade profesional.

PARTE MÉDICO DE BAIXA/ALTA DE INCAPACIDADE TEMPORAL		ENTIDADE EMISORA
Tipo de continxencia	Enfermidade común (EC) ☐	SPS ☐
	Accidente non laboral (ANL) ☐	INSS/ISM ☐
	Accidente de traballo (AT) ☐	MUTUA ☐
	Enfermidade profesional ☒	EMPRESA COLABORADORA ☐
	Período de observación por enfermidade profesional ☒	

Que entidade é a responsable de cubrir e tramitar o parte da EP?

A entidade responsable de elaborar e tramitar o parte da EP, a través da aplicación informática CEPROSS por vía electrónica, será ben o **ISM (cando sexa a entidade xestora) ou a mutua** coa que se teñan aseguradas as continxencias profesionais.

O procedemento para a súa tramitación regúlase na Orde TAS/1/2007, do 2 de xaneiro, pola que se establece o modelo de parte de enfermidade profesional, se ditan normas para a súa elaboración e transmisión e se crea o correspondente ficheiro de datos persoais.

Que pode facer a mariscadora se non lle recoñeceron (ISM ou mutua) como EP a súa enfermidade e considera que cumpre todos os requisitos?

Se non está conforme, pode iniciar un procedemento administrativo de **determinación de continxencia** nos procesos de Incapacidade temporal (IT) ante o ISM.

O modelo de solicitude pódese descargar desde a Sede electrónica da Seguridade Social **sede.seg-social.gob.es**, tanto con certificado dixital como con Cl@ve permanente, ou da páxina web.

Cómpre indicar que o ISM ten á disposición unha aplicación para teléfono móbil denominada **ISM en tu bolsillo** dende a que se pode presentar calquera solicitude ou documento dirixido ao ISM cumprindo os requisitos esixidos.

SOSPEITA DE EP

Quen pode comunicar que a miña enfermidade profesional pode ser unha sospeita de EP?

- O **personal facultativo do SERGAS** (atención primaria ou hospitalaria), que detecte nunha redeira unha patoloxía posiblemente relacionada coa súa actividade laboral, das incluídas no anexo 1 do Real decreto 1299/2006, que pode ser cualificada como profesional, ou ben das recollidas no anexo 2, e cuxa orixe profesional se sospeita, deberao comunicar para o seu rexistro á Inspección de Servizos Sanitarios a través de IANUS (figura 2).
- Os **facultativos do Servizo de Prevención** de Riscos Laborais para as traballadoras a cargo da mariscadora desde embarcación autónoma, sempre que esta concertase a vixilancia da saúde.

Para estes profesionais, a obriga de comunicación está recollida no artigo 5 do citado real decreto.

Ademais, para as mariscadoras que embarcan e con base no artigo 12 do Real decreto 1696/2007, polo que se regulan os recoñecementos médicos de embarque marítimo, estará obrigado a comunicar a sospeita de EP o **personal médico recoñecedor adscrito ao Servizo de Sanidade Marítima** do ISM.

Figura 2. Web SERGAS: información comunicación de sospeita de EP.

The screenshot shows the SERGAS website interface. At the top, there is a navigation bar with the logo of the 'SERVIZO GALEGO DE SAÚDE' and the text 'Galego Castellano'. Below this is a search bar with the text 'Fai a túa busca...'. The main content area is titled 'COMUNICACIÓN DE SOSPEITA DE ENFERMIDADE PROFESIONAL'. It contains several sections: 'Que é?', 'Por que?', 'Quen e como se comunica?', and 'Que se comunica?'. On the right side, there is a 'LIGAZONS ASOCIADAS' section with links to 'Rd 1299/2006 de enfermidades profesionais', 'Formulario de comunicación de sospeita', 'Art 5 do Rd 1299/2006, de comunicación de enfermidades profesionais', and 'Guía de Axuda para a Valoración das ENFERMIDADES PROFESIONAIS do INSS'. At the bottom, there is a footer with the logo of 'XUNTA DE GALICIA' and various links like 'Atención á cidadanía', 'Accesibilidade', 'Aviso legal', 'Mapa do portal', 'Contacte', 'Transparencia e Goberno Aberto', and 'RSS'.

PARTICIPACIÓN DO ISSGA NO PROCEDEMENTO DA COMUNICACIÓN DA SOSPEITA DE EP

Para o ISSGA, o colectivo de mariscadoras e doutras mulleres do mar son de actuación prioritaria e preferente no exercicio das súas funcións como órgano técnico- científico especializado en prevención de riscos laborais e promoción da saúde no traballo. Destacan entre as súas actuacións as seguintes:

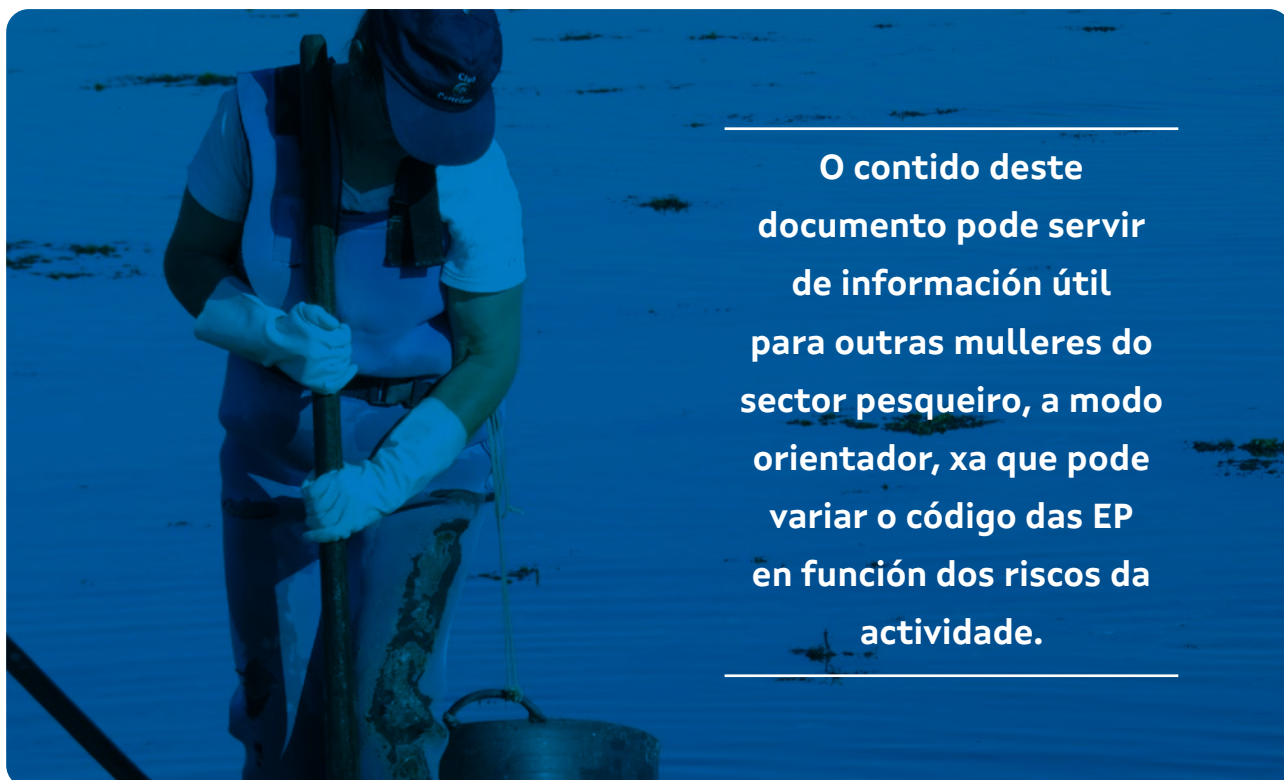
- Investiga as comunicacións de sospeita de EP e emite informe á Inspección Sanitaria da Consellería de Sanidade.
- Promove accións informativas e de sensibilización para unha continua actualización do persoal médico respecto ao deber de comunicación da sospeita de EP.
- Colabora coas asociacións de mariscadoras en todos os ámbitos que poden mellorar a súa saúde laboral, a través de xornadas informativas, campañas de sensibilización, elaboración de documentos técnicos, estudos de saúde laboral do colectivo e en todas aquelas cuestións nas que observamos ou nos demanden a necesidade de asesoramento ou de calquera outra intervención.
- Resposta ás demandas e colaboracións solicitadas pola Consellería do Mar.

Para iso, poñemos á súa disposición:

 issga.xunta.gal

 issga.direccion@xunta.gal

 981 957 018 / 981 182 308

O contido deste documento pode servir de información útil para outras mulleres do sector pesqueiro, a modo orientador, xa que pode variar o código das EP en función dos riscos da actividade.

ISSGA.XUNTA.GAL

ENFERMIDADES PROFESIONAIS
MARISCADORAS

INSTITUTO DE
SEGURIDADE E SAÚDE
LABORAL DE GALICIA

